

Piețe de Capital, Fonduri de Pensii și Asigurări după Alegeri: Alegeri economice într-un moment de răscruce

**Raportul Evenimentului
6 iunie 2025**

Piețe de Capital, Fonduri de Pensii și Asigurări după Alegeri: Alegeri economice într-un moment de răscruce

6 iunie 2025

Raportul evenimentului

Despre eveniment

România intră într-o nouă etapă politică și economică, marcată de alegeri esențiale pentru viitorul său. Direcțiile pe care le vor contura decidenții politici pot conduce economia națională pe traiectorii profund divergente—de la consolidare și reziliență, la instabilitate și retragere de capital.

În acest context critic, Institutul Aspen România, prin programul New Economy & Society, a organizat o masă rotundă strategică menită să analizeze implicațiile posibilelor scenarii post-electorale asupra piețelor financiare din România. Evenimentul a oferit un cadru de reflecție strategică asupra viitorului stabilității financiare a României, cu accent pe rolul critic al Autorității de Supraveghere Financiară (ASF) în menținerea încrederii în arhitectura financiară națională.

Teme strategice de reflecție și dialog:

- **Alegeri cu impact sistemic:** Cum influențează noile propuneri de politici economice percepția de risc suveran și apetitul investitorilor pentru România? Ce semnale de coerență sau discontinuitate instituțională contează cel mai mult în menținerea încrederii externe și a stabilității macroeconomice?
- **Piețele de capital sub stres:** Ce reacții se pot anticipa în funcție de schimbările de leadership politic și orientarea noului executiv? Ce vulnerabilități structurale ale pieței de capital pot fi amplificate de incertitudinea politică? Ce instrumente are la dispoziție ASF pentru a susține lichiditatea, încrederea și funcționarea eficientă a pieței de capital?
- **Fondurile de pensii între continuitate și presiune politică:** Care sunt opțiunile strategice pentru menținerea sustenabilității sistemului de pensii administrate privat, într-un context politic fluid? Cum își pot proteja administratorii portofoliile și beneficiarii? Ce rol pot juca supravegherea, guvernanta și comunicarea strategică în protejarea intereselor beneficiarilor pe termen lung?
- **Asigurările ca amortizor macroeconomic:** Cum pot contribui mecanismele de reasigurare, digitalizare și reglementare la întărirea rezilienței sectorului? Poate fi sectorul asigurărilor un amortizor eficient în fața unor șocuri economice viitoare?
- **Reglementare financiară într-un nou echilibru politic:** Cum pot ASF și BNR întări percepția de continuitate și neutralitate instituțională într-un climat politic polarizat? Care este echilibrul necesar între adaptabilitate și conservarea standardelor de reglementare în fața schimbărilor de leadership? Care sunt limitele și responsabilitățile supravegherii într-un climat incert?
- **Parteneriatul public-privat pentru stabilitate:** Ce rol poate juca dialogul dintre autorități și mediul privat în prevenirea dezechilibrelor macroeconomice? Ce lecții putem învăța din alte modele de cooperare strategică pentru a ancora România într-un cadru european de dezvoltare sustenabilă? Cum putem transforma dialogul inter-instituțional într-un mecanism activ de prevenire a dezechilibrelor sistemice?

Idei în dezbatere

1. Alegeri cu impact sistemic

România traversează un moment de răscruce — rezultatele alegerilor pot reconfigura încrederea în stabilitatea macroeconomică.

- **Guvernele pro-reformă** pot consolida predictibilitatea și accesul la capital; **guvernele anti-reformă** riscă să accentueze deficitul funcțional și percepția de risc suveran.
- Nivelul actual al **TVA** este mult sub media europeană; o **îmbunătățire de 5% a TVA gap-ului** ar putea aduce echivalentul a **0,5% din PIB**.
- În paralel, **taxarea veniturilor** se situează sub media UE — subiect de reformă post-electorală.
- Participanții au discutat despre **ancorarea macroeconomică** prin angajamente anuale și mecanisme de **acoperire a riscului** în economie.

2. Piețele de capital sub stres

- Bursa românească are potențial, dar rămâne subutilizată pentru **IPO-uri**, fiind percepută adesea ca un spațiu „de redistribuire”.
- Se discută despre nevoia de **diversificare a portofoliilor** — nu doar geografic, ci și prin **instrumente alternative** (PPP, private equity, tokenizare, crowdfunding).
- Problema structurală: **lipsa mecanismelor de hedging** adecvate și **finanțare limitată** pentru companiile mici („financing ladder”).
- **ASF** își propune o abordare mai integrată pentru consolidarea **credibilității și predictibilității** pieței.
- Exemple internaționale (Israel) arată că **stabilitatea aduce încredere**, iar încrederea atrage investitori.

3. Fondurile de pensii între continuitate și presiune politică

- **Pilonul II** — în următorii 4 ani, activele se pot **dubla**.
- Necesitatea **diversificării investițiilor**, inclusiv în afara României.
- **Fondurile de pensii și de investiții** pot juca un rol critic în finanțarea infrastructurii (PPP-uri, proiecte ESG).
- Se menționează un volum semnificativ în sistemul de pensii private, cu spațiu și apetit pentru **redirecționarea capitalului către economia reală**.

4. Asigurările ca amortizor macroeconomic

- Gradul redus de **acoperire PAD** arată o vulnerabilitate sistemică.
- Discuții despre **companii mutuale**, unde clienții devin acționari — model de **încredere și solidaritate economică**.
- Se explorează rolul **digitalizării și reglementării** în întărirea rezilienței sectorului.
- ASF lucrează la **transpuneri de directive** și la **structuri specializate** pentru implementarea logistică (recrutare, execuție, digitalizare).

5. Reglementare financiară într-un nou echilibru politic

- Consolidarea sistemului financiar post-2008 a oferit reziliență, dar acum apar noi provocări: **finanțări digitale, cryptoactive, tokenizare, green deal.**
- ASF urmărește o **strategie de digitalizare și instituționalizare a noilor piețe**, într-un context de **ciclu instituțional complex.**
- Se menționează investiții comune ASF + MIPE de **20 milioane euro**, pentru consolidarea infrastructurii digitale și analitice.
- Dialogul a subliniat importanța **neutralității instituționale** și a **continuității reglementării** indiferent de schimbările politice.

6. Parteneriatul public–privat pentru stabilitate

- România are nevoie de o **finanțare mixtă**: publică, privată și compusă, cu instrumente instituționale solide.
- **Băncile de dezvoltare și fondurile private** pot deveni ancore pentru stabilitatea pieței financiare.
- S-a discutat despre **importanța unei cooperări autentice între ASF, BNR și mediul privat**, pentru prevenirea dezechilibrelor și pentru întărirea **încrederii civice** în piețe.
- Concluzia generală: **credibilitatea, predictibilitatea și transparența** sunt active strategice care pot compensa incertitudinea politică.

7. Teme emergente și perspective

- **ESG și Green Deal** ca direcție principală de redirecționare a capitalului.
- **PPP, obligațiuni de infrastructură, private equity, alte instrumente** - diversificarea universului investițional al fondurilor de pensii
- **Crowdfunding și shadow banking** ca forme de acces alternativ la capital.
- **Cybersecurity și încredere digitală** – priorități comune ASF–Aspen.
- România poate construi o **piață financiară profundă și credibilă** doar printr-un **ecosistem instituțional interconectat.**